

27 A:6

I avsaknad av behörigen fattat beslut om indexuppräknig av va-avgifter har taxemässigt stöd för sådan uppräknig inte ansetts föreligga.

E.B.:s fastighet i Kungälv kommun ligger inom verksamhetsområdet för den allmänna avloppsanläggning för vilken Matskärens avloppsanläggning Ekonomisk förening (föreningen) är huvudman. Anläggningen allmänförklarades 1976. I området finns 129 fastigheter, varav 78 är bebodda året om. Fastigheten är en avstyckning. Avstyckningen skedde omkring 1989. E.B. köpte avstyckningen 1997 och började bebygga den samma år. På fastigheten finns nu ett hus för åretruntboende men det nyttjas som sommarställe. Fastigheten är ansluten till avlopp genom en anslutning på stamfastighetens servisledning som går över avstyckningen. Stamfastigheten har servitut för denna servisledning. Renvattenförsörjningen är ordnad genom en borrhälsbrunn. E.B. har fått en faktura på 46 658 kr avseende anläggningsavgift för avloppsanslutningen.

Föreningen yrkade att Va-nämnden skulle förplikta E.B. att betala anläggningsavgiften 46 658 kr jämte ränta.

E.B. bestred yrkandet.

Föreningen anförde: Enligt 9 § va-lagen skall fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde betala avgift till huvudmannen, i detta fall föreningen, om fastigheten behöver anordningar för vattenförsörjning och avlopp. Eftersom inkoppling begärts och verkställt, finns det uppenbarligen ett sådant behov. Fakturering har skett den 14 juli 1998 då fastigheten var bebyggd och inkoppling skett. Avgiften är uppdelad på en inkopplingsavgift och en årlig avgift. Inkopplingsavgiften var ursprungligen 16 000 kr när föreningen bildades. Uppräknig sker efter konsumentprisindex och uppgick till 46 658 kr för 1998.

E.B. bestred avgiftsskyldighet, ifrågasatte indexuppräknigen av avgiften och efterfrågade bl.a. taxestöd för tillämpningen av anläggningsindex fram till och med 1988 då föreningens styrelse i protokoll beslutade att gå över till konsumentprisindex. Hon ifrågasatte även om det över huvud taget är möjligt att använda konsumentprisindex i förevarande sammanhang och om det i så fall ankom på styrelsen att besluta om detta.

Va-nämnden yttrade:

Enligt 9 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) skall ägare av fastighet inom en sådan anläggnings verksamhetsområde betala avgif-

ter till anläggningens huvudman, om fastigheten behöver anordningar för vattenförsörjning och avlopp samt behovet inte kan med större fördel tillgodoses på annat sätt än genom anläggningen. Enligt paragrafens andra stycke inträder avgiftsskyldigheten när huvudmannen har upprättat förbindelsepunkt för fastighetens anslutning och underrättat fastighetsägaren om detta. Sådan underrättelse är normalt en förutsättning för att huvudmannen skall kunna tvångsvis göra avgiftsskyldigheten gällande. Skulle en fastighet anslutas till den allmänna anläggningen oberoende av sådan underrättelse, kan avgiftsskyldigheten dock göras gällande redan från tidpunkten för anslutningen.

Den nu aktuella fastigheten bildades genom avstyckning 1989. Den såldes 1997, då den också började bebyggas. Huset stod färdigt året därpå och anslöts i samband därmed till föreningens avloppsanläggning via stamfastighetens servisledning. Fastigheten har således behov av avlopp som faktiskt tillgodoses av avloppsföreningen. Under sådana omständigheter kan E.B. som ägare av fastigheten inte undgå avgiftsskyldighet gentemot föreningen.

I fråga om avgiftsbeloppet gäller att såväl anläggningsavgifter som periodiska brukningsavgifter för vatten och avlopp – enligt 27 § första stycket va-lagen – skall utgå enligt taxa som huvudmannen utformar i överensstämmelse med de grunder som anges i lagen. Varje avgiftsuttag måste alltså ha stöd i både va-lagen och en sådan av huvudmannen utfärdad va-taxa. I kravet på taxemässigt stöd ligger bl.a. att avgiftsuttagen skall grundas på generella och rimligt tydliga avgiftsnormer som för normalfallen gör det möjligt att i förväg beräkna storleken av ifrågakommande avgifter. Otydligheter i taxan skall normalt tolkas till den avgiftsskyldiges fördel. För det fall en ekonomisk förening är huvudman för den allmänna anläggningen torde det ankomma på föreningsstämman att besluta om va-taxa.

Någon sammanställd taxa i vanlig mening har inte föreningen i detta fall utan dess beslut av taxekaraktär återfinns spritt i olika sammanträdesprotokoll. Vid föreningsstämman den 12 mars 1976 beslutades att insatsbeloppet skulle vara 16 000 kr per fastighet tills sluträkning förelåg. I en bilaga till ansökan i det här målet har föreningen angett att grundavgiften för 1976 blev 15 970 kr. Vid styrelsemöte den 12 september 1988 beslutades att anläggningsavgiften i fortsättningen skulle räknas upp med konsumentprisindex. Ditintills hade man tillämpat en årlig uppräkningsindex av denna avgift enligt ett anläggningsindex.

Något i behörig ordning fattat beslut om uppräkningsavgiften med anläggningsindex eller konsumentprisindex har föreningen emellertid inte kunnat förete i målet. Mot E.B.:s bestridande kan vid sådant förhållande inte anses föreligga taxemässigt stöd för en sådan uppräkningsavgift av den avgift som hon skall betala.

Föreningens avgiftskrav kan följaktligen bara bifallas beträffande den ursprungliga grundavgiften och dröjsmålsräntan.

Va-nämnden förpliktade E.B. att utge grundavgiften jämte ränta.

Beslut: 2000-03-27, BVa 16

Mål nr: Va 142/98

Matskärens Avloppsanläggning Ek. Förening överklagade och yrkade fullt bifall till sin vid Va-nämnden förda talan.

E.B. bestred ändring.

Föreningen medgav i Miljööverdomstolen att det saknades stämmobeslut om indexuppräkningsavgifter, men vidhöll att anslutningsavgifter ändå skulle indexuppräknas. Föreningen gjorde sammanfattningsvis gällande att man följt intentionerna i lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar genom att indexuppräknas anslutningsavgifterna så att skälig och rättvis grund skall råda för fastigheter anslutna vid olika tidpunkter. Vidare anförde föreningen att förhållandena varit välkända av föreningens medlemmar och indirekt framgått vid föreningsstämmor samt genom att föreningen alltsedan bildandet konsekvent räknat upp anslutningsavgifter vid såväl anslutning av enskilda fastigheter som externa avloppsföreningar.

Miljööverdomstolen yttrade:

Vad som förevarit i Miljööverdomstolen föranleder inte till någon annan bedömning än den som Va-nämnden gjort. Va-nämndens beslut skall därför fastställas.

Miljööverdomstolen fastställde Va-nämndens beslut.

Dom: 2001-05-04, DM 22

Mål nr: M 2723-00